

ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ- ГР. СМОЛЯН
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО –АСЕНОВГРАД”

ДОКЛАД
НА ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ТП „ДГС-
АСЕНОВГРАД” ПРЕЗ 2017 Г.

Настоящото проучване е извършено в периода януари-декември 2017 г. във връзка с годишния мониторинг на горите с висока консервационна стойност / ГВКС/ за територията на ТП „ДГС-Асеновград”. Инвентаризацията и мониторинга са направени съгласно система за провеждане, мониторинг на биологичното разнообразие в горите с висока консервационна стойност на територията на ТП „ДГС- Асеновград”.

ТП „ДГС-Асеновград” управлява територия от 26746 ха, която попада в южната част на Горнотракийската низина, като на юг обхваща северните склонове на Родопите - северните дялове на Чернатица и Преспа. На север достига до река Марица.

По-голямата част от стопанството има типичен планински характер - предимно нископланински и само в южните райони - среднопланински. Релефът е твърде разнообразен. Територията на стопанството е разположена между 125 м. надморска височина- р. Марица и 1600 м. надморска височина.

Района на ТП „ДГС- Асеновград” попада в Европейско – континенталната климатична област, Преходно – континенталната климатична подобласт

Според тектонското райониране на България – проф. Е. Бончев, районът на ТП „ДГС- Асеновград” попада в тектонска област Средногорие – поречието на река Марица, а по-голямата част в Родопската тектонска област.

Най-голямо разпространение имат кафявите горски почви, следвани от канелени горски излужени почви, хумусно-карбонатни, алувиални почви. Най-малко разпространение имат ливадно-блатните почви .

Съобразно надморската височина територията на стопанството попада в Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори и в Среднопланинския пояс на горите от бук и иглолистни.

В зависимост от местоположението, надморската височина и хидроложките условия, районът попада в следните подпояси:

- подпояс на крайречните и лонгозни гори горите - по поречието на река Марица;
- подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори – отнесени са горите с надморска височина до около 500 метра;
- подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори - горите с надморска височина 500-700 метра;
- подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела – гори с надморска височина 700-1200 метра;
- подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч – отнесени са горите с надморска височина 1200 м и нагоре.

В подпояса на крайречните и лонгозни гори дървесната растителност е представена от клонове тополи И-214, Вернирубенс и естествени насаждения от бяла топола, както и създадени култури главно с брегозащитна цел.

В подпояса на Равнинно-хълмистите дъбови гори и в подпояса на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори естествената дървесна растителност е главно от зимен дъб, благун, келяв габър и други, които образуват чисти и смесени издънкови насаждения. След реконструкция и на голите площи са създадени култури от черен и бял бор и по-ограничено от акация.

В подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела естествената растителност е главно от зимен дъб и бук, образуващи предимно чисти и смесени

насаждения. На места след реконструкции и на голи площи са създадени култури от бял и черен бор.

В подпояса на среднопланинските гори от бук, ела и смърч естествената растителност е представена от бял бор и бук, образуващи предимно чисти насаждения.

В резултат на природните условия и човешката дейност в района се срещат естествено следните дървесни и храстови видове: бук, зимен дъб, благун, бял бор, ела, черен бор, габър, трепетлика, явор, клен, шестил, бреза, липа, череша, мъждрян, воден габър, киселица, круша, тис, хвойна, дрян, глог, трънка, смрадлика, люляк, птиче грозде, терпентинов кукуч и други, както и изкуствено внесените дуглазка, кедр, И-214, Вернирубенс и други.

Част от горите на ТП „ДГС-Асеновград“ са включени в различните категории с висока конзервационна стойност /ВКС/. В някои случаи един и същ подотдел попада в повече от една. Това прави съответната горска единица особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани конзервационни стойности.

I. СОБСТВЕНОСТ НА ГОРИТЕ И ПРОМЕНИ В НАЧИНА НА ПОЛЗВАНЕТО ИЛИ ФУНКЦИОНАЛНИТЕ КАТЕГОРИИ НА ГОРИТЕ.

През 2017 г няма промяна в собствеността на горите, както и промени в начина на ползване.

II. ИЗВЪРШЕНИ ГОРСКОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТП ДГС АСЕНОВГРАД (ЗАЛЕСЯВАНИЯ, СЕЧИ (ВИД НА СЕЧТА И ПЛОЩИ), НАПРАВА НА ГОРСКИ ПЪТИЩА И ДР).

1.Извършените лесокултурни дейности през 2017 г. са както следва :

. Почвподготовка в отдел 382 “7 “- на площ от 12 дка със следните операции :

Почистване на площи от храсти,издънки, тръни, къпини и др. чрез изсичането и събирането им на купчини или изнасяне извън обекта на площ от 2 дка, изкореняване на пънове с булдозер /багер /; избутване /изнасяне / на пънове, издънки, вършина и др.извън площта до 50 м; подравняване на площта след изкореняване и избутване /изнасяне / на пъни,издънки,тръни, къпини и др; оран двупосочно; подравняване след изораване чрез дисковане на площ от 12 дка;

. Залесяване на култури в отдел 382 “7”- на площ от 12 дка със следните операции : Временно съхраняване на вегетативни фиданки ; : Направа на колчета за маркиране на площта; Маркиране на посадните места; Изкопаване на дупки с багер 60x60x60; Разнасяне на фиданките по дупките; Засаждане на фиданките в дупки 60x60x60 ръчно

. Отглеждане на култури в следните отдели : отдел 407 “а “-част ;413“1;213“5“ 00702.4.70; 405 г,д ; на площ от 608 дка. Извършени са следните операции :1.Дисковане в междуредия кръстосано; 2. Поливане; 3.Намазване на стъблата на фиданките срещу слънчев пригор; 4. Ръчно окопаване на фиданките след механизирана обработка с оформяне на чашки за поливане.

. Отгледни сечи за производство на висококачествена дървесина в отдел 269 “Г” на площ от 116 дка.

. Изораване на междуредията на тополови култури в отдел 412”З” на площ от 38 дка.

. Кастрене на тополови култури в отдели : 00702.4.70; на площ от 9 дка.

. Маркирани са 29 440 куб.м стояща маса на площ от 5732 дка..

. Механизирано поддържане на 26 800 м стари минерализовани ивици.
През 2017 г. са иведени санитарни сечи на площ от 685 дка; от които иглолистни 647 дка.

- . Закупени са 300 кг орехови семена.
- . Разсадниковото производство обхваща 2 броя разсадници.

Фиданкопроизводството е съсредоточено в разсадник “Капсидата” в Асеновград, в който са произведени 49 338 броя орехови, тополови и школувани фиданки, от които годни за залесяване 15 132 броя. В разсадника е създадена 40 дка орехова култура. Същата е отглеждана през годината. В разсадник “Лещето” в Тополово е създадена и отгледана 10 дка орехова култура.

Извършените лесокултурни дейности са изпълнени със собствени работници и след проведени процедури и определени изпълнители по реда и при спазване на изискванията на Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии държавна и общинска собственост и за ползване на дървесина и недървесни горски продукти .

Изпълнението на дейностите е извършено , при спазване на действащата нормативна уредба.

2. Добитата и реализирана дървесина за периода 01.01.2017 г – 31.12.2017 г. е както следва:

- Общ дърводобив- 19 157 м³
- на корен от местно население- 814 м³
- по ценоразпис на склад- 4353 м³

Изпълнението е на 78 % спрямо заложените разчет за годината.

Добивът и реализацията на дървесината са извършени след проведени процедури и определени изпълнители по реда и при спазване изискванията на Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии- държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти.

Изпълнението на дейностите е осъществено при спазването на действащата нормативна уредба.

За добива на дървесина през 2017 г. бяха сключени договори с 10 фирми, които бяха запознати с изискванията на стандарта. В тръжните документи за съответните процедури беше заложено изискване за представяне на фактура за закупено защитно облекло, съответстващо на работните позиции.

3. На територията на „ТП ДГС- Асеновград” са използвани разрешени препарати за растителна защита.

4. На територията на „ТП ДГС-Асеновград” през 2017 г. са възникнали 5 бр. пожари, като засегнатата площ е 19 дка. Всички пожари са регистрирани в информационната система на ИАГ.

5. През 2017 г. не е извършван ремонт на съществуващи горски пътища. Като за опазване на същите фирмите, извършващи горскостопански дейности, са информирани и са им издавани разрешителни за достъп за превозните средства. За годината са издадени 344 бр. разрешителни за достъп до ГТ.

III. ВИД И КОЛИЧЕСТВО НА ДОБИТИТЕ ПРОДУКТИ (ВКЛ. НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ).

Добити са следните продукти от държавни горски територии, собственост на ТП ДГС Асеновград

- Дървесина- 19 157 м³ от различни категории и сортименти : трупи за бичене, технологична дървесина, ОЗМ, дърва за огрев.

- През 2017 г. не са добивани недървесни горски продукти на територията на стопанството.

IV. ЗДРАВΟΣЛОВНО СЪСТОЯНИЕ НА ГОРИТЕ(РЕЗУЛТАТИ ОТ ЛЕСОПАТОЛОГИЧНИ ОБСЛЕДВАНИЯ И ЛЕСОЗАЩИТНИ МЕРОПРИЯТИЯ).

От извършените лесопатологични обследвания и постъпилите и регистрирани 244 бр. сигнални листове за нападения и щети от биотични и абиотични фактори и оценка на здравословното състояние на горите на ТП „ДГС-Асеновград” са установени:

От биотични фактори:

- Насекомни вредители по иглолистните видове- 197 бр, в това число борова процесионка – 1 бр, голям градинар -18 бр, корояди-117 бр., съхнене на чб- 75 бр.
- Насекомни вредители по широколистните видове- 10, в това число педомерка- 1 бр., тополов цигарджия- 2 бр., съхнене на тополите -1 бр, щитоносна въшка- 1бр, некрози- 5бр
- От абиотични фактори- 11 бр. , в това число снеголом, снеговал – 8 бр, ветровал, ветролом- 1, повреди от пожар- 1 бр., слана 1 бр.

Здравословното състояние на горите на ТП „ДГС-Асеновград” е добро за широколистните насаждения. Във връзка с нападенията от *Sphaeropsis sapinea* и корояди, стопанството е изготвило 3 бр. план-извлечения, които са одобрени от РДГ Пловдив и преминали съгласувателен режим с РИОСВ Пловдив. Издадени са 3 бр. предписания за извеждане на санитарни сечи от РДГ Пловдив, по инициатива на ТП „ДГС Асеновград” за извеждане на санитарни сечи. След извеждане на принудителните и санитарни сечи здравословното състояние на засегнатите иглолистни насаждения се подобрява.

V. ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ ВЪРХУ ПОПУЛАЦИИТЕ ОТ РАСТИТЕЛНИ И ЖИВОТИНСКИ ВИДОВЕ, ПОЧВИТЕ И ВОДНИТЕ РЕСУРСИ.

След приключване на горскостопанските дейности /изведени сечи/ през 2017 г. е извършена оценка на въздействието на изведената сеч върху ключови елементи на околната среда, съседни имоти и инфраструктура на територията на ТП „ДГС-Асеновград”. От изготвените и направени оценки на въздействието може да се направят следните по-обща констатации относно:

- Повреди по подраст в насажденията с извършена оценка не са установени.
- Повреди по оставащия дървостой- не са констатирани повреди над допустимите / над 2 % по брой от оставащите на корен дървета/.
- Създаване на условия за активизиране на почвена ерозия- тракторните и коларски пътища с опасности за развитие на ерозионни процеси са рехабилитирани или са поставени купчини от клони, изискванията и начина са описани в изготвените карнет-описи и технологични планове.
- Оставяне на мъртва дървесина- в насажденията с изведени сечи е налична мъртва дървесина, както лежаща, така и стояща.
- Въздействие върху идентифицираното биологично разнообразие- при установяване се описва в технологичния план и карнет-описа на насажденията, като се описват и мерките за тяхното опазване.

- Водни ресурси на територията или в близост до насажденията - при наличие на водни течения и дефиниране на мерки за опазване в листа за предварителна оценка мерките са записани и след маркиране в карнет-описа и технологичния план на насаждението.
- Въздействие върху съседни насаждения- не са констатирани неблагоприятни въздействия след извеждане на сечите.
- Въздействие върху съседни имоти и инфраструктура- не са констатирани неблагоприятни въздействия.

VI. МОНИТОРИНГ НА ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ, ВКЛ. МОНИТОРИНГ НА ВКС.

Във връзка с мониторинга за наличие на ВКС 1.1 ежегодно се проверява в РИОСВ или на интернет страницата им за новосъздадени защитени територии и/ или зони, както и за ограничения посочени в заповедите за обявяването им и изскванията на плановете им за управление. Предстои актуализация на Доклада за гори с висока консервационна стойност за определяне на 5 % от площта на стопанството, които ще бъдат представителни образци на естествени екосистеми.

Разработени са формуляри за мониторинг на биологичното разнообразие видовете от ВКС 1.2 и 1.3 редки, застрашени и ендемични видове, формуляр за мониторинг на ВКС 3- редки, застрашени и изчезващи горски екосистеми на територията на ТП „ДГС-Асеновград”. През 2017 г. са попълнени общо 58 бр. формуляри.

Попълнени са формуляри за следните животински видове:

Черен щъркел/ *Ciconia nigra*- установен през 2017 г.: 3 броя чек листове, - прелитане. Индивидът е установен на мястото, посочено в Доклада за гори с висока консервационна стойност.

Черен кълвач / *Dryocopus martius*- установен през 2017 г, 4 броя чек листове, прелитане и хранене. Индивидът е установен в насаждения, в които има нападение от корояди и насаждения пострадали от абиотични повреди.

Глухар /*Tetrao urogallus*- установен през 2017 г 1 бр. мъжки индивид, прелитане. Индивидът е установен на мястото, посочено в Доклада за гори с висока консервационна стойност

Лещарка/ *Tetrastes bonasia*- установен през 2017 г., 4 бр. броя чек листове, прелитане и хранене. Индивидът е установен както, в местата, посочени в Доклада за гори с висока консервационна стойност, така и извън тях.

Сив кълвач / *Picus canus* -установен през 2017 г. 1 бр. мъжки индивид, прелитане. Индивидът е установен в място, което не е посочено в Доклада за гори с висока консервационна стойност.

Кафява мечка / *Ursus arctos* - установени през 2017 г. 4 броя броя чек листове, следи и изпражнения. Установени са следи от вида както, в местата, посочени в Доклада за гори с висока консервационна стойност, така и извън тях.

Осояд / *Pernis apivorus*- установен през 2017 г. 1 бр. индивид, прелитане. Индивидът е установен на мястото, посочено в Доклада за гори с висока консервационна стойност.

Видра / *Lutra lutra*/- установен през 2017 г 2 броя чек листове, преминаване , хранене. Индивидът е установен по поречието на река Чая.

Благороден елен / *Cervus elaphus*/ - установени през 2017г. 6 броя чек листове индивиди по време на сватбуване в сватбовище, посочено в Доклада за гори с висока консервационна стойност.

Малък орел / *Hieraetus pennatus* /- установен през 2017 г. 1 бр. индивид, прелитане. Индивидът е установен на място, което не е посочено в Доклада за гори с висока консервационна стойност.

Малък ястреб / *Accipiter nissus*/ - установен през 2017 г., 2 бр. броя чек листове, прелитане и хранене. Индивидът е установен както, в местата, посочени в Доклада за гори с висока консервационна стойност, така и извън тях.

Сърна / *Capreolus capreolus*/ -- установени през 2017г. 3 броя чек листове

Попълнени са формуляри за следните растителни видове:

Елвезиево кокиче /*Galantus elwesii*/ - установени са две находища от около 500 м², които е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса.

Черноморска ведрица / *Fritillaria sibirica*/- установено са 12 находища, които са в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса.

Розов божур /*Paeonia mascula*/- установени са три находища от около 85 м², които са в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса.

Източен чинар / *Platanus orientalis*/- насажденията са в добро състояние.

Родопска майка / *Lathraea rhodopea* / - установени са находища , в които вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

В местата, където са установени горе посочените видове, ще бъдат спазени всички препоръки и указания за опазване, които са посочени в Доклада за гори за висока консервационна стойност.

Попълнени са формуляри за растителни видове, които не са обект на опазване съгласно Доклада за гори с висока консервационна стойност, но са разпространени на територията на ТП „ДГС- Асеновград”.

Родопско лале / *Tulipa rhodopea*/- установени са находища , в които вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

Попълнени са формуляри за насаждения, определени за Гори фаза на старост.

Горите с висока консервационна стойност на територията на ТП „ДГС- Асеновград” и извършения мониторинг до момента показват, че горите в обособените ВКС са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики за стопанисване.

VII. СОЦИАЛНО ИКОНОМИЧЕСКИ АСПЕКТИ- ПРОМЕНИ В ОБЩЕСТВОТО И/ ИЛИ ОТНОШЕНИЕТО ИМ СПРЯМО ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ И ДЕЙНОСТИ.

Запознаване на местното население и всички заинтересовани страни с принципите на горска сертификация ще удостовери, че стопанисването и управлението на горските територии- собственост на ТП „ДГС-Асеновград” се осъществява по отговорен начин, съчетаващ екологичните, икономическите и социални ползи от горите.

VIII. СРЕЩИ С ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ, СВЪРЗАНИ СЪС СТОПАНИСВАНЕТО НА ГОРИТЕ.

През 2017 г. с общините и кметствата бяха направени необходимите срещи, свързани с обичайната дейност и възможности за поставяне на различни проблеми. Бяха разглеждани въпроси относно задоволяване на нуждите от местното население с дърва за огрев и дървен материал за собствени нужди, без право на продажба.

Проведени са срещи с представители на ОП „Туризм”, представители на Пещерен клуб „Черни връх” и с представители на „Център за местни инициативи и развитие- гр. Асеновград” във връзка с организирани мероприятия на територията на ТП „ДГС Асеновград”.

Местното население закупува дърва за огрев от склад и на корен на база утвърдени ценоразписи след предоставяне на списъци от кмета на общината и кмета на съответното населено място.

Считаме, че местното население няма проблем с ползването на дърва за огрев.

IX. ОЦЕНКА НА ПРОДУКТИВНОСТТА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО.

Основни предизвикателства за подобряване ефективността и продуктивността на горското стопанство при спазване на принципите на горска сертификация са насочени към балансирано и отговорно отношение в различни направления- екологични, икономически и социални, които са свързани с голям брой заинтересовани страни. За подобряване ефективността и продуктивността е необходимо популяризиране на ползите от прилагане на стандарта по горска сертификация при стопанисването и управлението на горите от ТП „ДГС- Асеновград”, насочено към всички заинтересовани страни.

Изготвил: /п/
инж. Зл. Механджийски- зам. директор

Директор: /п/
инж. Слави Богутев